

On kiva kuvata

Valokuvaustehtäviä lapsille

Teksti: Leena Louhivaara, Sari-Anne Paaso ja Hanna Piironen

Kuvat: lapset, Leena Louhivaara

Taitto: Elise Liikala

Copyright: Pesäpuu ry, 2020

www.pesapuu.fi/materiaalit/valokuvatehtavia

Jokainen kuva on hyvä kuva!

Tähän oppaaseen on koottu lasten kanssa kokeiltuja kuvaustehtäviä. Tarkoituksena on, että lapsi ja aikuinen tekevät tehtäviä yhdessä: lapsi kuvaa ja aikuinen toimii lapsen avustajana. Kuvaamisen avulla lapsi saa mahdollisuuden ilmaista itseään ja hänen valitsemiaan asioita. Aikuinen saa mahdollisuuden pysähtyä lapsen tunteiden ja ajatusten äärelle sekä oppia uutta lapsesta.

**Pienetkin
osaavat
kuvata**

Näitä valokuvaustehtäviä on käytetty 3–5 -vuotiaille sijaisperheissä asuville lapsille tarkoitetuissa kamerakerhoissa. Kamerakerhot ovat osa pienten lasten kanssa tehtävää lastensuojelun kehittämistyötä. Kehittämistyön lähtökohtana on lapsen arvostus ja kokemusten näkyväksi tekeminen. Tavoitteena on ollut löytää pienille lapsille sopivia, muita kuin puheeseen perustuvia itseilmaisun muotoja. Valokuvaus on osoittautunut lapsille sopivaksi ja mieleiseksi ilmaisutavaksi. Siihen ei tarvita sanoja ja ihan pienetkin lapset osaavat kuvata.

Kuvaustehtäviä voidaan tehdä lapsen kanssa viiden eri teeman kokonaisuutena tai yksittäin. Kuvaamiseen, rakenteluun ja kuvista jutteeluun on hyvä varata riittävästi aikaa.

Lapset ovat itse valinneet ja rajanneet tässä oppaassa olevat kuvat. Kuvien julkaisuun on asianmukaiset luvat.

Ohjeita lapsille ja aikuisille:

- Aikuinen kertoo kuvaustehtävän lapselle.
- Lapsi kuvaa ja päättää itse, mitä haluaa kuvata.
- Lapsi voi ottaa kuvia läheltä tai kaukaa, yhden tai monta.
- Aikuisen tehtävänä on auttaa lasta, jotta kuvaaminen onnistuu.

- Katsokaa kuvia yhdessä kuvaamisen jälkeen.
- Lapsi valitsee kuvan, josta haluaa kertoa tarinan.
- Aikuinen kirjoittaa lapsen tarinan juuri sellaisena kuin lapsi sen kertoo. Tarina voi olla lyhyt tai pitkä.
- Aikuinen lukee tarinan ääneen ja lapsi saa tehdä siihen vielä lisäyksiä tai muuttaa sitä.

Pelkkä kuvaaminenkin riittää, jos tarinaa ei synny.

Kuvaamiseen sopii kamera tai kännykkä, mutta kokemuksemme mukaan lapsi pystyy keskittymään paremmin kuvatessaan kameralla.

Kuvat on hyvä tulostaa, jotta niistä jää muisto ja lapsi voi katsella niitä myöhemmin. Kuvat ja tarinat kannattaa säilyttää myös osana lapsen elämäntarinaa.

Kuvista voi pitää lapsen luvalla vaikka valokuvanäyttelyn kotona.

Tässä on 4-vuotiaan lapsen ottama kuva kirahvista.
Tyttö kertoi kuvasta näin:

” Kirahvi nukkuu, mammii. Sitten se on herännyt. Sitten se on ollut kuvaamassa rännin päällä takapihalla. Se on ollut kivien päällä. Sitten se on ollut siellä... mä en tiedä. Me voitaisiin mennä huomenna lentokoneeseen, sinne on pitkä matka, siellä on oikeita kirahveja.

Kivoja
kuvaus-
hetkiä!

1. Kiva paikka ulkona

- Valitse lelu, jota haluat kuvata.
  - Mene lelun kanssa ulos.
  - Etsi lelulle kiva paikka.
  - Ota kuva. Voit ottaa yhden tai monta kuvaa.
-
- Valitse yksi kuva, josta haluat kertoa tarinan.
  - Kerro tarina. Aikuinen kirjoittaa tarinasi paperille.
  - Aikuinen lukee tarinan sinulle ääneen. Onko se nyt hyvä vai haluatko lisätä tai muuttaa jotain?

Kuvaus-
tehtäviä

” Täällä on koira.
Puu, ruohoa, lehtiä ja sieniä.
Paljon sieniä.
Koira on hiirenkolossa.
Täällä on autotie.

Millainen kuvaustehtävä oli sinun mielestäsi?

2. Tärkeä paikka

- Kuvaa sinulle tärkeä paikka.
- Voit ottaa kuvan sisällä tai ulkona.
- Valitse kuvaamisen jälkeen sinulle mieleisin kuva.
- Katsokaa sitä yhdessä aikuisen kanssa.
- Kerro kuvasta tarina. Aikuinen kirjoittaa sen muistiin.
- Lukekaa tarina yhdessä. Haluatko kertoa vielä jotain lisää tai muuttaa sitä?

Tässä kuvassa on 4-vuotiaan ottama kuva skeittilautapaikalta.

Hän kertoi kuvasta näin:

” Skeittilautapaikalla on ihmisiä, sieniä, puita ja nurmikkoja. Siihen on kirjoitettu punaisella. Tossa on vielä paperia. Oli kiva kuvata. Otan illalla kuvia varastosta.

Millainen tämä kuvaustehtävä oli sinusta?

3. Turvapaikka

- Valitse lelu, jota haluat kuvata.
- Rakenna lelulle turvapaikka - sellainen paikka, missä on hyvä olla eikä pelota. Turvapaikan rakentamiseen voi käyttää esimerkiksi duploja, pahvilaatikoita, peittoja tai muita tarvikkeita. Turvapaikka voi olla sisällä tai ulkona.
- Laita lelu turvapaikkaan ja ota kuva.
- Valitse yksi kuva ja kerro siitä tarina.
- Aikuinen kirjoittaa tarinasi tarkasti ylös ja lukee sen sinulle. Haluatko lisätä tai muuttaa jotain?

4-vuotias poika rakensi lelulleen tällaisen turvapaikan.

” Kuvassa on se turvapaikka.

Millainen kuvaustehtävä oli sinun mielestäsi?

4. Koti

- Valitse lelu, jota haluat kuvata.
- Rakenna lelulle koti.
- Laita lelu rakentamaasi kotiin ja ota kuva.
- Valitse yksi kuva ja katso kuvaa yhdessä aikuisen kanssa.
- Kerro kuvasta tarina. Aikuinen kirjoittaa sen tarkasti muistiin ja lukee sen sinulle.
- Onko tarina sinusta nyt hyvä vai haluatko muuttaa sitä?

Tässä kuvassa lapsi rakensi kirahville kodin metsään.

Kirahvi on vesipeto ja menee uimaan.

Kuvaustehtävä oli sinun mielestäsi...

5. Ystävä

- Valitse lelu, jota kuvaat.
- Etsi lelulle ystävä. Onko se joku toinen lelu vai haluatko vaikka piirtää tai muovailla lelullesi ystävän?
- Kuvaa lelu ystävän kanssa.
- Valitse kuva, josta haluat kertoa tarinan.
- Aikuinen kirjoittaa tarinasi muistiin ja lukee sen sinulle. Voit vielä lisätä siihen jotain, jos haluat.

Tässä kuvassa on erään pojan kirahvi nalleystävän kanssa.

” Kirahvi menee mun nallen kanssa kävelyllä.

Kuvaustehtävä oli sinusta...

Mitä muuta
haluaisit
kuvata?

Kenelle
haluaisit
näyttää
kuviasi?

**Valokuvauksen avulla pienet lapset
voivat ilmaista itseään ilman sanoja.**

**Oppaassa on kuvaustehtäviä lapsille
ja aikuisille yhdessä tehtäviksi.**

**Opas on osa Pesäpuu ry:n Kirahvityötä,
jossa kehitetään 3-5 -vuotiaiden lasten
osallisuutta lastensuojelussa.**

